

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး

လၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်- DLD မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး (DLD) မ့ၢ်တၢ်လၢအစံးဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တခါခဲတဖၣ်လၢအမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအတၢ်န့ၢ်ပၢ်အကျိၤအကွၢ်ဒီးအတၢ်သူကိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကိၣ်အတၢ်ကီၢ်တခါခဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ-

- စးထီၣ်လၢဖိသ့ၣ်ဆဲးအခါဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဆူညါတုၤလၢသးပုၢ်ကတီၢ်သ့ၣ်လီၤ
- မၤဘၣ်ဒိတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤလၢကိၣ်,ဟံၣ်ဒီးကိးန့ၤဒဲးတၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်လီၤ
- တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒဲးဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝဲအတၢ်ရဲလီၢ်မ့ၢ်လီၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, သးတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆဲးအတၢ်တလၢတပုၤတဆူၣ်တချ့မ့ၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်ရဲပုၤတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤတသ့ဘၣ်
- ကဲထီၣ်ယုၢ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးလၢအဂၤဒဲးဒီး ADHD ဒီး dyslexia
- တၢ်မၤစၢၤအီၤခီဖျိပုၤစဲၣ်နီၤအတၢ်န့ၢ်လီၤကျဲၤမၤဘၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၢ်သ့ဝဲဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ကယံၢ်ဝဲလီၤ.

မ့ၢ် DLD မၤဘၣ်ဒိမတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်.

- DLD အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအညီၤန့ၢ်ကဲထီၣ်လီၤ. တၢ်တယၢ်ထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢဖိသ့ၣ် ၁၄ ဂၤအကျိၤတဂၤန့ၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီး DLD န့ၢ်လီၤ- အခီပညီၤန့ၢ်တီၤဒၢးတဖျၢၣ်စ့ၣ်ဖိသ့ၣ် ၂ ဂၤကအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အံၤန့ၢ်လီၤ.
- DLD ကဲထီၣ်တပူၤယုၢ်ဒီး ADHD ဒီး dyslexia န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ် DLD မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

- တၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ် DLD န့ၢ်တၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤဘၣ်. တဘျီတခါ DLD ဆဲးရဲလီၤအသးလၢဟံၣ်ဖိဖိဖိအကျိၤလီၤ.
- တၢ်မၤလိၤကိၣ်အိၣ်န့ၢ်တကိၣ်တဒုးကဲထီၣ် DLD ဘၣ်, သန့ၣ်က့ၢ်,တၢ်ကီၢ်တခါခဲကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကိၣ်လၢအ မၤလိၤဝဲဒၣ်တခါလၢလၢန့ၢ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်လၢအအိၣ် DLD မၤလိၤန့ၢ်ကိၣ်အိၣ်န့ၢ်တကိၣ်သ့ဝဲဒၣ်,သန့ၣ်က့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ကယံၢ် န့ၢ်လီၤ.

DLD အလီၢ်ကိၣ်ဒီးတၢ်မနုၤလဲၣ်.

ဖိသ့ၣ်လၢအအိၣ်ဒီး DLD ဘၣ်တဘၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ယုၢ်ဒီး-

- ကိၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်- ဘၣ်ယးမ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်,တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်,တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ရဲလီၢ်မ့ၢ်လီၢ်န့ၢ် တၢ်ဆဲး ကျိးဆဲးကျိၤအီၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်
- ကိၣ်သူၣ်ထီၣ်အသး- ကျိၤကျဲၣ်လဲၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်သိၣ်,အဖျၢၣ်ဒီးအကျိၤန့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၣ်ဒဲးဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢ်အီၤကသ့အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ကိၣ်တၢ်သူတၢ်စ့- ပုၤဂ့ၢ်ဝဲတၢ်ဘျီလၢတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤအဂီၢ်,အဒိဒဲးဒီးတၢ်မၤတၢ်လၢအကလဲးဒီးတၢ်ဆဲးကျိၣ်လီၢ်သးလၢမံၢ်ချဲန့ၢ်လီၤ.

LDCs န့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး DLD န့ၢ်ဘၣ်ဘျီဘၣ်ဖိၣ်လၢသရၣ်သမၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤမၤစၢၤတၢ်တဖၣ် လၢအန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လီၤဒီးဘၣ်တၢ်ဆိၣ် ထွဲအီၤ ခီဖျိတၢ်စံးတၢ်ကတီၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအသရၣ်စဲၣ်နီၤတဖၣ်န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ. ကိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ထီၣ် အလီၢ်ခၢၣ်သးတဖၣ် (LDCs) မ့ၢ်ကမ့ၢ်အကိၣ်သဘျီလၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး DLD ဒီးတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတၢ်ကြးဘၣ်အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဆုၤယီၤအီၤဆူ LDC တခါအအိၣ်ခီဖျိတၢ်စံးတၢ်ကတီၢ်ဂ့ၢ်ဝဲ အသရၣ်စဲၣ်နီၤတဂၤဒီးကိၣ်အကသံၣ်သရၣ်ကူၣ်သးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးမ့ၢ်မ့ၢ်ဖိသ့ၣ် တၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကသံၣ် သရၣ်န့ၢ်လီၤ.တၢ်ဆုၤယီၤတဖၣ်က ဘၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲလၢစဲး ပထုဘၢၣ်ကိးန့ၢ်ဒဲးဒီး,လၢတၢ်ကဟံၣ်လီၤကိၣ်ဖိအလီၢ်အကျဲၣ်လဲၣ်လၢအကဟဲးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ကိၣ်ဖိလၢအကြးဘၣ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးကထီၣ်ဝဲဒၣ် LDC လၢအဝဲသ့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤကိၣ်အိၣ်သ့ၣ်အလီၢ်ဒီးဒီးန့ၢ်ကိၣ်အတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်လဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်လဲၣ်ဆီန့ၢ်အီၤယုၢ်ဒီး WA အလံၢ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်န့ၢ်လီၤ. NEMLDC မၤန့ၢ်တၢ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢတီၤဖိသ့ၣ်တုၤ တီၤ, လၢအအါကတၢ်သးန့ၢ်အိၣ်သးန့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကခီဖျိဆူ အဝဲသ့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအကိၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ကျိၤဆူညါအိၣ်ခါ.

- လၢတၢ်ယုၢ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်ယး DLD အဂီၢ်ဆဲးကျိးဘၣ် NEMLDC & တၢ်တုၤလီၢ်တုၤကျဲၣ်အတၢ်မၤစၢၤ လၢ 9218 1600 မ့ၢ်တၢ်လဲၣ်အိၣ်သကိး ဘၣ်ပုၢ်ဘျးစဲးသန့ဖဲ <http://northeastldc.wa.edu.au/>.
- ဖိသ့ၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်မၤစၢၤ (CDS) ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်အပူၤတဖၣ် လၢဖိသ့ၣ်လၢအအိၣ်လၢဖးသံအဂ့ၢ်ဒိၣ်တၢ်လီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်ဆုၤယီၤတဖၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အီၤဖဲအံၤသ့ၣ်လီၤ <https://cahs.health.wa.gov.au/our-services/community-health/child-development-service>
- တၢ်သ့စံးသ့ကတီၢ်ဂ့ၢ်ဝဲသရၣ်စဲၣ်နီၤလၢမၤဒဲးဒီးအကစၢ်တၢ်မၤ န့ၢ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အီၤသ့ဝဲဒၣ်ခီဖျိတၢ်သ့စံးသ့ကတီၢ်ဂ့ၢ်ဝဲတၢ်ကူၣ်စါ Speech Pathology Australia အပုၢ်ဘျးစဲးသန့ www.speechpathologyaustralia.org.au မ့ၢ်တၢ်သ့စံးသ့ကတီၢ်ဂ့ၢ်ဝဲသရၣ်စဲၣ်နီၤတဖၣ်လၢတဘၣ်ယးဒီးပဒိၣ်အကရၢလၢမုၢ်န့ၢ်အီးစတြဲလယါ (Private Speech Pathologists Association of Western Australia) ဖဲ www.pspawa.com.au န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ.